

L'àlgebra, l'islam medieval, al-Hwārizmī i nosaltres

Luis Puig, departament de Didàctica de la Matemàtica de la Universitat de València

Les matemàtiques sovint s'han presentat com el prototip de la ciència occidental. No obstant això, fins i tot en el nom d'una de les seues parts, *àlgebra*, o en un terme com “algorisme” està present la petjada de la llengua àrab. Muhammad ibn Mūsà al-Hwārizmī, matemàtic nascut al segle IX en la regió de Hwārizm, prop del llac Aral, el que avui és Uzbekistan, va emigrar a Bagdad a treballar en la Casa de la Saviesa, i allà, per encàrrec del califa al-Mamun, va escriure el llibre *Kitāb al-muhtasar fi hišab al-gabr wa-lmuqābala* ('El llibre concís del càlcul d'*al-jabr* i *wa-l-muqābala*'). D'aquest llibre i del seu propi nom provenen precisament les paraules *àlgebra* i *algorisme*. En aquesta xarrada esbossarem la història de l'expansió de l'islam de la península aràbiga fins a l'Índia a Orient i Espanya a Occident, i examinarem les idees algebraiques que es desenvoluparen en aquest context històric i cultural, especialment les que estan presents al llibre d' al-Hwārizmī.